

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 5. Hukuk Dairesinden:

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2019/3731

KARAR NO : 2019/10526

MAHKEMESİ : Kelkit Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 10/01/2017

NUMARASI : 2016/177-2017/10

DAVACI : TEİAŞ Genel Müdürlüğü Vek.Av.İşıl Demir Güner

DAVALI : 1-Hakkı Taşdemir Vek.Av.Kurtuluş Murat Şahin
2-Ayşe Taşdemir vd.

TEBLİĞNAME : 2017/70924

Taraflar arasındaki 4650 sayılı Kanunla değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10. maddesine dayanan kamulaştırma bedelinin tespiti ve kamulaştırılan taşınmazın davacı idare adına tescili davasından dolayı yapılan yargılama sonunda: Davanın kabulüne dair verilen yukarıda gün ve sayıları yazılı hükmün Yargıtay'ca incelenmesi, Adalet Bakanlığı'nın istemi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı yönünden verilen dilekçe ile kanun yararına temyiz edilmiş olmakla, dosyadaki belgeler okunup uyumsuzluk anlaşıldıktan sonra gereği görüştülüp düşünüldü:

- K A R A R -

Dava, 4650 sayılı Kanunla değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10. maddesine dayanan kamulaştırma bedelinin tespiti ve kamulaştırılan taşınmazın davacı idare adına tescili istemine ilişkindir.

Mahkemece davanın kabulüne karar verilmiş, miktar itibariyle kesin olan hüküm Adalet Bakanlığı'nın istemi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 20.12.2017 gün ve 2017/70924 sayılı tebliğname ile kanun yararına temyiz edilmiştir.

Dosyada bulunan kanıt ve belgelere, kararın dayandığı gerekçelere göre; arazi niteliğindeki Köse ilçesi, Cumhuriyet mahallesi, 270 ada 2 parsel sayılı taşınmaza 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11/1-f maddesi uyarınca gelir metodu esas alınarak değer biçilmesinde, yürürlükteki hukuka aykırılık tespit edilememiştir. Ancak;

Tespit edilen kamulaştırma bedeli acele el koyma bedeli ile aynı olduğundan ve acele el koyma bedelinin tamamı dava tarihinden önce davacı idarece bankaya bloke edildiğinden, tespit edilen bedele faiz işletilmesi,

Doğru görülmemiştir.

Adalet Bakanlığı'nın gördüğü lüzum üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tebliğnamedeki talep yerinde görülmekle, Kelkit Asliye Hukuk Mahkemesinin 10.01.2017 gün ve 2016/177 esas, 2017/10 karar sayılı hükmünün HMK.'nın 363/1. maddesi uyarınca sonuca etkili olmamak kaydıyla **BOZULMASINA**, 23/05/2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2017/3120

KARAR NO: 2019/3815

MAHKEMESİ : Şavşat Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 11/04/2014
NUMARASI : 2013/163-2014/65
DAVACI : Ali Olcar
DAVALILAR : Aytekin Altun vd.

Davacı tarafından, davalı aleyhine 17.06.2013 gününde verilen dilekçe ile ortaklığın giderilmesi istenmesi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 11.04.2014 günlü temyiz edilmeden kesinleşen hükmün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 16.06.2016 gün ve 2016/140320 sayılı tebliğnamesi ile HUMK'nın 427/6. maddesi gereğince kanun yararına bozulması istenilmiş olmakla, dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacı vekili tarafından davalılar aleyhine açılan davada, satış yoluyla ortaklığın giderilmesi istenmiştir.

Bir kısım davalılar, aynen taksim mümkün değil ise ortaklığın satış suretiyle giderilmesine bir diyecekleri olmadığını beyan etmişlerdir.

Mahkemece davanın kabulüne karar verildiği, hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Paydaşlığın (ortaklığın) giderilmesi davaları, paylı mülkiyet veya elbirliği mülkiyetine konu taşınır veya taşınmaz mallarda paydaşlar (ortaklar) arasında mevcut birlikte mülkiyet ilişkisini sona erdirip ferdi mülkiyete geçmeyi sağlayan, iki taraflı, tarafları için benzer sonuçlar doğuran davalardır.

Paydaşlığın giderilmesi davasını paydaşlardan biri veya birkaçı diğer paydaşlara karşı açar. HMK'nın 27. maddesi uyarınca davada bütün paydaşların yer alması zorunludur. Paydaşlardan veya ortaklardan birinin ölümü halinde alınacak mirasçılık belgesine göre mirasçılarının davaya katılmaları sağlandıktan sonra işin esasının incelenmesi gerekir.

Mahkemece paydaşlığın satış suretiyle giderilmesine karar verilmesi halinde satışın nasıl yapılacağı ve satış bedelinin ne şekilde dağıtılacağı hüküm sonucunda gösterilmesi gerekir.

Somut olaya gelince; mahkemece davacının ortaklığın giderilmesini talep etmiş olduğu 117 ada 3 parsel, 125 ada 32 parsel ve 132 ada 16 parsel sayılı

taşınmazlar hakkında olumlu olumsuz bir karar verilmemesi usul ve yasaya aykırıdır. Ayrıca 110 ada 20 parsel, 127 ada 17 parselde ortaklığın satış suretiyle giderilmesine karar verilmiş, ancak taşınmazların tapu kayıtlarında borçlu Aytekin Altun'un mirasbırakanı dışında paylı maliklerin bulunduğu ve davada taraf gösterilmedikleri anlaşılmıştır. Tapu kayıtlarında paylı malik görünen diğer pay sahipleri, sağ ise kendisinin ölmüş iseler alınacak mirasçılık belgesine göre tüm mirasçılardan davaya katılmaları ile taraf teşkili sağlandıktan sonra işin esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken taraf teşkili sağlanmadan Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 27. maddesine ve kamu düzenine aykırı olarak karar verilmiş olması doğru görülmemiştir.

Mahkemece icra dosyası getirtilip güncellenmiş toplam alacak tespit edildikten sonra, borçlu ortağın payı belirlenip borca yetecek kadar taşınmazın satışına karar verilmesi gerekirken bu husus üzerinde durulmadan yazılı şekilde karar verilmesi de doğru olmadığından Cumhuriyet Başsavcılığının Adalet Bakanlığının gösterdiği lüzum üzerine kanun yararına bozma isteğinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HUMK'nın 427/6. maddesine dayalı Kanun yararına bozma isteğinin açıklanan nedenle kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, bozma ilamı ve ekindeki dosyanın gereği yapılmak üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 30.04.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

ESAS NO : 2018/1621
KARAR NO : 2019/3073

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : Silifke 2. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 22.06.2010
NUMARASI : 2009/313-2010/127
DAVACILAR : 1- Bayram Koçak 2- Mehmet Kıl Vekilleri Av. Hülya Kayam
DAVALI : S.S. 50 Nolu Taşucu Oto. ve Min. Mot. Taş. Kooperatifi
Vek. Av. Ayşe Doğan

Taraflar arasındaki, kooperatif genel kurul kararlarının iptali istemiyle açılan davanın yapılan yargılaması sonucunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne dair verilen kesin kararın, kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı'nın talebi ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

- K A R A R -

Davacılar vekili, davalı kooperatif güzergahlarının uzun yıllardan beri fili olarak Taşucu-Mersin ve Taşucu-Silifke hattı olarak ayrıldığını, Taşucu-Silifke hattında 22 ortaklık, Taşucu-Mersin hattında ise 11 ortaklık hakkı bulunduğunu, davalı kooperatif yönetim kurulunca 11 ortaklık daha ihdas edildiğini, bu ortaklıklara, çalışma ve ortaklık şekli ile güzergah belirtilmeksizin, yeni üyeler alındığını, alınan yeni üyelerin bir kısmının da kooperatif yönetim ve denetim kurulu üyeleri olduğunu, bu yönetim kurulu kararının yasaya ve ana sözleşme hükümlerine aykırı olduğunu, davalı kooperatifin 23.06.2009 tarihli olağan genel kurul toplantısı gündeminin 7. maddesinde, güzergah belirtilmeksizin bu 44 ortaklıktan 2,5,7,9...44 no.lu 22 adet ortaklığın otobüs kullanılan, 1,3,4,6...40 no.lu 22 adet ortaklığın ise minibüs kullanılan ortaklık hakkı olarak kaydedilmesine karar verildiğini, gündemin 8. maddesinde anılan yönetim kurulu kararlarının iptali için sundukları teklifin reddedildiğini, gündemin 9. maddesinde kabul edilen iç tüzük hükümlerinin ise yasaya, ana sözleşmeye ve iyi niyet kurallarına aykırı olduğunu ileri sürerek, davalı kooperatifin 23.06.2009 tarihli olağan genel kurul toplantısı gündeminin 7.8 ve 9. maddelerinin iptalini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, dava konusu kararlarda yasaya, ana sözleşmeye ve iyi niyet kurallarına aykırı bir yön bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, taraflar arasındaki sulh anlaşması hükümleri uyarınca, davanın kısmen kabulü ile dava konusu genel kurulda tespit edilen 44 adet ortaklıktan, 2,5,7,9...44 no.lu 22 adet ortaklığın Taşucu-Mersin hattında çalışma hakkı sağlayan otobüs kullanmaya ilişkin ortaklık hakkı olarak, bunların dışında kalan 1,3,4,6...40 no.lu 22 adet ortaklığın ise Taşucu-Silifke hattında çalışma hakkı sağlayan minibüs kullanmaya ilişkin ortaklık hakkı olarak tespitine, diğer taleplerin feragat nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 12.07.2018 tarih ve 2018/46255 E. sayılı yazılılarıyla; Kooperatifler Kanunu hükümleri gereğince, mahkemenin genel kurulun yetkisine giren bir konuda (hangi aracın hangi güzergahta çalışacağına ilişkin) davada taraf olmayan diğer kooperatif üyelerinin hukuki durumlarını da etkileyecek şekilde karar vermesinin usul ve yasaya aykırı olduğu belirtilerek, hükmün HMK'nın 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, kooperatif genel kurul kararlarının iptali istemine ilişkindir.

1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 42. maddesine göre genel kurul, bütün üyeleri temsil eden en yetkili organ olup, kanun veya ana sözleşme ile genel kurula tanınmış olan konular hakkında karar verme yetkisini haizdir. Genel kurulun yetkisine giren bir hususta genel kurulca verilmiş bir yetki olmaksızın yönetim kurulunca karar alınması mümkün değildir. Genel kurul kararının iptali istemiyle açılmış bir davada, yönetim kurulunca, genel kurul kararının değiştirilmesi sonucunu doğuracak nitelikte sulh anlaşması yapılması yasaya aykırıdır.

Öte yandan, kooperatif genel kurul kararının iptali davasına bakan mahkemenin, yargılama sonucunda davanın kabulü gerektiği sonucuna varması halinde, iptal kararı vermekle yetinmesi, genel kurulun yerine geçerek karar vermemesi gerekmektedir.

Somut olayda, mahkemece, anılan yasal düzenlemelere aykırı sulh anlaşmasına değer tanınması ve bu anlaşmaya dayalı olarak kooperatif genel kurulun yetkisine giren bir konuda karar tesis edilmesi doğru olmamış, hükmün bu nedenle kanun yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile Silifke 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22.06.2010 tarih ve 2009/313 E., 2010/127 K. sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın istek halinde temyiz edene iadesine, gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine 27.06.2019 tarihinde oy birliği ile karar verildi.